

Yttrande över remiss om underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram

Övergripande synpunkter

Örebro kommun ser positivt på framtagandet av Sveriges första nationella skogsprogram. I dagens skogsvårdslag är produktion och naturvård jämställt, men vår uppfattning är att produktion är högre prioriterad i den praktiska tillämpningen. I och med skogsprogrammet med sitt tydliga budskap om mångbruket, så anser Örebro kommun att lagen borde justeras och omfatta tre jämställda ben: produktion, naturvård och sociala värden. I underlagsrapporterna är det viktigt att hålla isär vilka roller alla har och vem som har rådighet i frågan. Det finns flera exempel på detta, ett exempel från rapport ett är översiktlig planering och att det förs fram att kommuner ska peka ut skolskogar. Detta är en mycket god intention, då syftet är att barn ska kunna ha undervisning ute i skogen. Det finns ett kommunalt planmonopol och det innebär att kommunerna bestämmer över den frågan, vilket inte framgår.

Rapport 1

Örebro kommun tycker det är positivt att de sociala värdena i skogen kartläggs och att vägledning tas fram. Involvera gärna alla kommunerna i arbetet, då vi har mycket lokalkännedom att bidra med och så vägledningen blir användbar i det praktiska arbetet. Attraktiva boendemiljöer är viktigt för oss som kommun och vi vet att många av våra invånare värderar närhet till natur och förutsättningarna för motion och rekreation högt. Forskningen visar tydligt att vistelse i naturen ger förbättrad hälsa och att närheten är avgörande för hur ofta och länge vi vistas där.

Örebro kommun har höga ambitioner i sitt skogsbruk vad det gäller naturvård och sociala värden. Ett problem för oss är bristen på utförare, det vill säga kompetent personal för praktisk skötsel i form av naturvårdande skötsel och social hänsyn i tätortsnära skogar. Detta inkluderar även att kunskapen kring

skötsel av bland- och lövskog. Vår uppfattning är att kunskapen behöver höjas hos både markägare och utförare. Vi samarbetar med Länsstyrelserna och Skogsstyrelserna runt Hjälmaran, för att öka lövlandskapet, men ser ett behov att ta fram broschyrer som ökar kunskapen om hur man producerar lövskog.

Örebro kommun är mycket positiv till skolskogar där elever kan lära om skogen som livsmiljö för många arter och som en plats för produktion. Det är en mycket god intention i att peka ut skolskogar i den översiktliga planeringen. Men det finns ett kommunalt planmonopol och det innebär att kommunerna bestämmer över den frågan, vilket inte är adresserat. Åtgärden kräver också ökad kompetens om naturpedagogik, vilket kan stärkas på lärarutbildningarna. Det tar dock lång tid för genomslag varför det under en övergångsperiod krävs att naturpedagoger kan komma ut i verksamheter för inspiration och visa på goda exempel.

De höjda ambitionerna kring mångbruk är positiva och för att de ska kunna få verkan ute hos markägarna behövs det spridas, till exempel genom att ge Skogsstyrelsen ett uppdrag att sprida kunskap om skogens alla värden. Det är positivt att skogsstyrelsen och skogsnäringen ska visa att varierade skogsbruksmetoder kan vara ekonomiskt attraktiva. Örebro kommun har redan börjat ställa om till hyggesfritt skogsbruk och vår erfarenhet är att vi skapar större värden för såväl våra invånare som för biologisk mångfald samtidigt som det ger en rimlig ekonomisk avkastning.

Gör tillämpningen av strandskyddet mer rättvis över landet. Att peka ut LIS-områden möjliggör precis det ni vill åstadkomma, det vill säga en levande landsbygd, så lagstiftning och instrumentet för att uppnå detta finns redan. Däremot kanske tillämpningen kan ses över. Dock har inte så lång tid gått sen instrumenten kom, så kanske man bör vänta ett tag med utvärderingen.

Positivt med satsning på digital information och Örebro kommun håller med om att det vore väldigt bra om kommunen skulle kunna få tillgång till Lantmäteriets och andra relevanta myndigheters kartmaterial.

Rapport 2

Incitament för skogsbruket att i högre grad inkludera naturvård är bra, men även sociala värden bör ingå. Ersättningsformerna bör också därmed omfatta både naturvård och sociala värden.

Det är bra att stimulera naturvårdande skötsel och restaurering av natur- och sociala värden. Samt att satsa på bland- och lövskogsskötsel, ökad skonsamhet och minskad fossilbränsleanvändning. Viktigt är dock att öka kunskapen hos utförare och markägare (se vår kommentar kring rapport ett och kunskapskliv).

Upplägget att kraftigt öka virkesproduktionen med hjälp främmande trädslag, skogsgödsling och ökat biomassuttag har tydliga risker vilka också finns väl beskrivna i ”Alternativ 2”. Vi vill också påpeka att de skogar som drivs för maximal produktion, förutom att skada biologisk mångfald, vattenkvalité och markens långsiktiga produktionskapacitet, också är mindre attraktiva för det rörliga friluftslivet. Vi välkomnar ökad forskning med helhetssyn på hur vi kan förvalta skogslandskapet för att klara naturvärden, sociala värden och ekonomiska värden.

Det är bra att värdet av ekosystemtjänster definieras och kvantifieras för att det värdet ska kunna vara jämförbart med till exempel virkesvärdet. Lokala EST-plattformar är ett intressant förslag och vi ser gärna att kommunerna bjuds in att delta i arbetet. Som kommun kan vi bidra med våra erfarenheter vad gäller friluftsliv, tätortsnära skog och hyggesfritt skogsbruk.

Naturreservat och andra skyddade områden har stor betydelse för friluftsliv och biologisk mångfald. Det är därför viktigt att mer natur skyddas i samband med att bostadsbyggandet går för högtryck, så att vi bibehåller en god bebyggd miljö med god tillgång till natur. Vi stödjer förslaget om ökade resurser för skötsel av skyddad natur. I dagsläget får kommuner dock inte del av dessa pengar för de kommunala reservaten. Kommunala reservat är oftast de mest tätortsnära och därmed de viktigaste för friluftslivet och för ökad förståelse för skogen och för ekosystemtjänsternas betydelse.

Rapport 3

Bra att tillvarata den resurs som skogen är under förutsättning att man beaktar alla värden. Mer arbetstillfällen på landsbygden gynnar en levande landsbygd.

Rapport 4

Det är positivt om Sverige kan bidra till att öka förståelsen för skogens alla värden även på den internationella arenan.

Björn Sundin (S)
Ordförande
Programnämnd samhällsbyggnad